

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 14. Kozoperska 1846.

List 41.

Š e g e.

Kdor se nekol'ko
Sveta 'zuci,
Vidi spremine
Dosti reči;
Šeg use polno —
Ktere so bolj?
Drugi recite,
Ki ste per volj'.

Tam od Kitaja
Proti večer'
H tihimu morji
Kraje premer';
Svet je okrogel
Krog se verti —
Vse se preminja,
Stanovno ni.

Tu se odkriti
V hišo gredé,
Tam se izzuti
Šege velé.
Černo Kitaje *)
Se veselí,
Belo za žalost
Nosit' velí.

To mi narobe
Kličemo svet,
Vender to šege
Hočejo imet'.

Ko na Kitajskim
Vabjo gosti,
Tisti, ki pride,
Napak stori.

Eden si striže
Čisto lasé,
Drug' mu čez pleča
Doli visé.
Ženska v Tombuktu **)
Mora bit' sod,
Ravno kot sveča
Hvaljo drugod.

Mahomedanci
Deklic prodat,
Tergov in semnjov
Išejo rad';
Naše dekleta
V semnji shodiš
Na ogled se stavit'
Same dobiš.

Nekim sladčica
Ljudsko mesó,
'Z mertvih čepinje
Drugi pijó;
Ni se prepirat':
Šege okus
Imata svoje
Turk in pa Rus.

Poženčan.

Hvala ajde.

Nekteri ptujci nam očitajo, de po Krajskim preveč ajde sejemo in nam širokoustno in kaj učeno dokazujejo, kaj bi nam več verglo, ako bi namest ajde raji kako drugo zelenjavo za klajo sejali, ali pa de bi namest sterneniga raji kaj več turšice imeli, ktere se po Krajskim še vselej premalo vidi.

*) Černo oblačilo v Kini pomeni veselje; kader pa po mertvih žalujejo, nosijo Kitajci belo oblačilo.

**) Tombuktu je dežela v notrajni Afriki. — Taka je tudi zdaj pri naših ženskih.

De bi nas pregovorili, nam tudi izkladajo, kako po družih krajih perdelujejo obilno klaje in pa turšice, ter pravijo, de, kar so začeli po Koroškim turšico sejati, ne vedo od lakote nobene, ktera je popred dostikrat razgrajala, kedarkoli je slana posmodila ajdo.

Kaj bomo h temu rekli? kako ohranili dobro ime preljubi ajdi?

Krajskih kmetovavcov zemljiša so premajhine, de bi namest žita sejali veliko travnih semen; Krajnci imajo večidel živine toliko, de z njo že svoje polje obdelajo in de še zmeram lahko kaki rep ali kako glavo prodadó. De se ne vidi na Krajskim povsod enako veliko turšice, ne pride od krajske svojglavnosti, temuč od tod, kér turšici ne tekne vsaka perst, kér ljubi bolj močne, bolj debele in suhljate, posebno pa apnjene njive, in pa kér vzame zares veliko dela.

Slednji kmetovavec mora imeti skerb, de si perdela kruha in kar potrebuje za druge opravke. Če bo per svoji majhni kmetii le turšico sejal, kako bo pa živinico preredit, kér je travnikov le malo in po nekterih krajih še clo nič. Od same slame, pravijo, se živina slabo redí, in ne dela mastniga gnoja. Res je, tode Krajnci si z repo, s prešami od laneniga semena i. t. d. pomagajo in slamo zboljšajo.

Zoperniki ajde pravijo, de naj kmetovavec med rež in med ječmen ali pa potlej namest ajde travnih semen ali pa turšico za klajo seje. Ali ljubi prijatli! če krajnski kmetovavec ne bo ajde perdeloval, bo jedel malo kruha. Belo žito gré skorej vse za godove, za bero, za gosposko in za druge opravke, le samo ajda ostane doma za kuho in za kruh. Kdor bi s turšico rad ajdo pregnal, pač ne pomisli ali pa ne vé, de turšica ajde nikakor ne namesti, de turšični kruh ni tako dober kakor je ajdovi, in de turšična moka tudi ni tako za kuho. Res de so turšični zlo zabeljeni žganci dobri, tode ajdovi so še bolji, tudi manj zabelje potrebujejo in se tudi veliko bolj z mlekam vzamejo.

Tudi to ni res, de Korošci ajdo zametujejo; oni so le zató bolj obilno začeli turšico sejati, kér